

Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran

INTERREG IIIA Slovenija – Avstrija 2000-2006

Conservation of Amphibians and Bats in the Alps-Adriatic Region

Program INTERREG IIIA Slovenia – Austria 2000-2006

Katja Poboljšaj, Maja Cipot, Aleksandra Lešnik, Marijan Govedič

Center za kartografijo favne in flore
Radenci, 6.–8. junij 2007

Služba Vlade RS
za lokalno samoupravo in
regionalno politiko

Prijavitelj:

Center za kartografijo favne in flore

Partnerji:

Avstrija:

Slovenija:

Societas herpetologica slovenica –
Društvo za preučevanje dvoživk in plazilcev

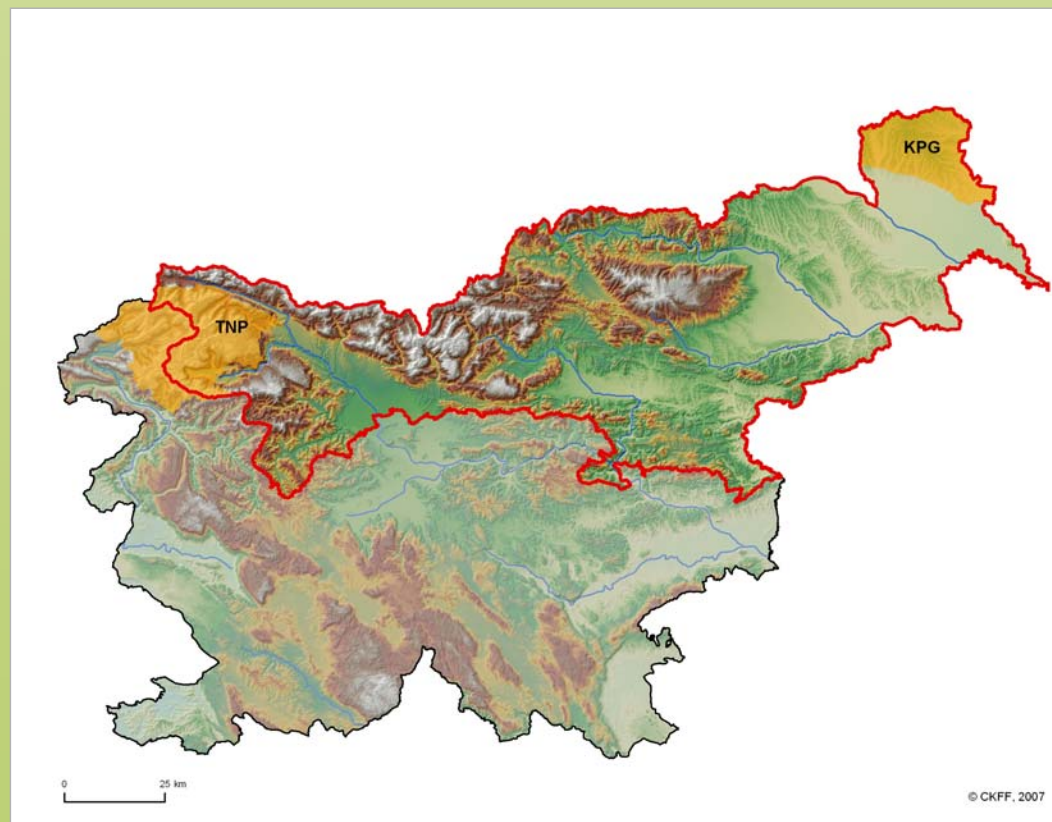

Slovensko društvo za preučevanje in varstvo
netopirjev (SDPVN)

Opis projekta

- obdobje: 1. januar 2005 – 31. september 2007
- projektno območje: severna Slovenija
- vrednost projekta: 82.447.000 SIT/ 344.042 €
- podporniki projekta:
 - Triglavski narodni park (TNP)
 - Krajinski park Goričko (KPG)

Začetki:

2000 - Dvoživke in ceste [Direkcija RS za ceste]

2002 - Dvoživke in promet v regiji Alpe-Jadran [Phare CBC Slovenija-Avstrija]

2002 - 2006 Amphibienschutz im Alpen-Adria-Raum unter besonderer Berücksichtigung der lebensraumzerschneidung durch Verkehrswege [INTERREG III A]

2002 - 2006 Varstvo netopirjev v regiji Alpe-Jadran (Fledermaus schutz in Alpen- und Adriaraum)

2002 Varstvo netopirjev v regiji Alpe-Jadran [INTERREG III A]

2005-2007 Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran [INTERREG III A]

Cilji:

- ohranjanje in izboljšanje stanja življenjskih prostorov in populacij dvoživk in netopirjev v Sloveniji (skupaj 44 vrst),
- povečati privlačnost obeh živalskih skupin in dovzetnost javnosti za njihovo varstvo,
- doseči aktivno vključevanje širše javnosti, nevladnih organizacij, upravljalcev zavarovanih območij, upravljalcev regij in lokalnih skupnosti, predstavnikov javnega ter zasebnega sektorja v ohranjanje dvoživk in netopirjev na obeh straneh meje,
- povečati prepoznavnost območij pomembnih za dvoživke in netopirje (s poudarkom na Krajinškem parku Goričko ter Triglavskem narodnem parku).

Trije sklopi aktivnosti:

- Varstvene aktivnosti
- Izobraževanje/ozaveščanje
- Zbiranje podatkov in osnovne raziskave

Projektne aktivnosti vezane na dvoživke

Dvoživke Slovenije

št. vrst v Sloveniji	19
št. prizadetih (E) in ranljivih vrst (V)	3/14
št. kvalifikacijskih vrst za NATURA 2000 območja (Dodatek 2 Habitatne direktive)	5
št. evropsko pomembnih vrst, ki potrebujejo strogo zaščito (Dodatek 4 Habitatne direktive)	12
št. strogo varovanih vrst (Dodatek 2 Bernske konvencije)	12

Varstvene aktivnosti:

- “Pozor! Žabe na cesti!”
 - Ledavsko jezero v Krajinškem parku Goričko (2005-2007);
 - Pokljuka v Triglavskem narodnem parku (2006);
 - Radovna v Triglavskem narodnem parku (2007).

Varstvene aktivnosti:

- Obnova mlak

MLAKA

mlaka v Kančevcih (KPG, 2007)

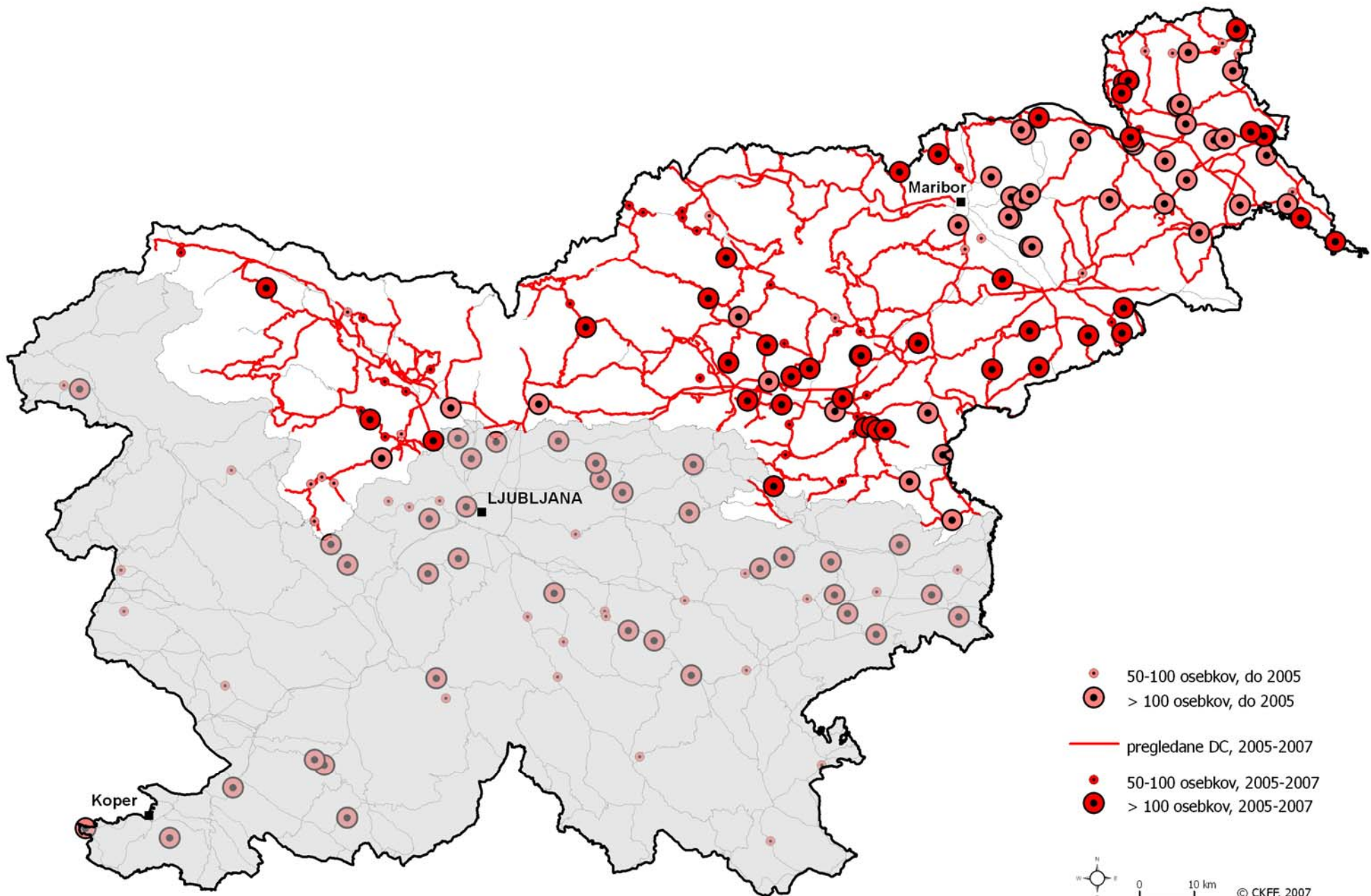
Varstvene aktivnosti:

- Obnova mlak – Peskovci, KP Goričko, 2006

Varstvene aktivnosti:

- Pregled selitvenih poti dvoživk
 - cestni transekti – metoda “nočnje vožnje”;
 - nadgradnja obstoječe podatkovne zbirke “črnih točk za dvoživke”, ki jo vzdržuje CKFF;
 - pregled najbolj kritičnih “črnih točk” na državnih cestah na IR območju.

Varstvene aktivnosti:

- Pregled mrestišč dvoživk
 - mlake v Triglavskem narodnem parku;
 - mlake v Krajinškem parku Goričko.

Varstvene aktivnosti:

- Svetovanje in sodelovanje z drugimi projekti varstva narave/dvoživk v Sloveniji
 - Projekt PHARE - Živeti z NATURO 2000 na Goričkem [Krajski park Goričko];
 - Projekt PHARE - *Bukovniško jezero, prebujajoča se lepota* [Lutra];
 - Projekt PHARE - Upravljanje z ribniki Podvinci in Velovlek [ZRSVN];
 - Smernice za upravljanje s prostorom in smernice za varstvo narave za katastrske občine Višelnica, Češnjica in Dovje [Triglavski narodni park].

Izobraževanje/ozaveščanje:

- Delo s prostovoljci
 - rekrutiranje novih prostovoljcev;
 - izvedba terenskih ogledov z prostovoljci;
 - udeležba na akcijah prostovoljcev.

Izobraževanje/ozaveščanje:

- Izobraževalne delavnice

- usposabljanje članov *Societas herpetologica slovenica*;
- usposabljanje vodičev in naravovarstvenih nadzornikov TNP in KPG;
- usposabljanje učiteljev biologije;
- usposabljanje študentov biologije za terensko delo.

Izobraževanje/ozaveščanje:

- Predavanja za ciljne skupine
 - srednješolci, osnovnošolci, predšolski otroci;
 - javnost (» Dvoživke v naši bližini«).

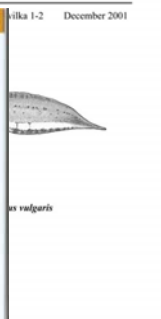
Ozaveščanje:

- **Info točka** - svetovanja po telefonu ali e-pošti;
- **direkten kontakt** s predstavniki ciljnih skupin.

Ozaveščanje:

- publikacije;
- prispevki v poljudnih in strokovnih revijah in časopisih;
- medijske objave (TV oddaje, časopisi, intervjuji...);

Ozaveščanje:

- konference oz. delovna srečanja s projektnimi partnerji;
- mednarodne konference in posveti.

Internetna domača stran

www.ckff.si/interreg/

CENTER ZA KARTOGRAFIJO FAVNE IN FLORE

- O projektu
- Partnerji
- Kaj je Interreg?
- Dvoživke
- Opis problematike
- Načrtovane aktivnosti
- Netopirji
- Opis problematike
- Načrtovane aktivnosti
- Dvoživke Slovenije
- Vzemi
- Novice
- Akcije
- Kako pomagam?
- Povezave

© CKFF, 2005-2007

Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran
Program INTERREG IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006

O projektu

Dvoživke in netopirji so med najbolj ogroženimi skupinami vrtenčarjev tako v Sloveniji kot drugod po evropskem prostoru. Temu so botrovali številni dejavniki, predvsem izguba, drobitve in uničenje primernih življenjskih prostorov (npr. mrestišč dvoživk - mlak, kotošč in prezimovališč netopirjev) ter prekinitve selitvenih poti. Selitvene poti dvoživk pogosto sekajo ceste, zato v času selitve prihaja do pomorov. Nekatere vrste netopirjev so se zaradi krčenja naravnih življenjskih prostorov naselile na podstrešjih cerkva, starih gradov ter v druge stavbe, druge vrste netopirjev za prezimovališča in kotošča izbirajo jame in podobne podzemne prostore. Tu jih ogroža predvsem neposredno vznemirjanje ali neprimerna obnova oz. izraba teh prostorov.

Projekt je zrcalni projekt dveh projektov [avstrijskega partnerja](#).

- Amphibienschutz im Alpen-Adria-Raum unter besonderer Berücksichtigung der Lebensraumzerschneidung durch Verkehrswege
- Fledermausschutz im Alpen- und Adria-Raum

Projektne aktivnosti se bodo odvijale na območju gorenjske statistične regije, občine Kamnik, na območju savinjske, koroške, podravske in pomurske statistične regije.

Obdobje trajanja projekta: **1. januar 2005 - 31. september 2007**

Cilji projekta so:

- ohranjanje in izboljšanje stanja življenjskih prostorov in populacij dvoživk in netopirjev v Sloveniji (skupaj 44 vrst),
- povečati privlačnost obeh živalskih skupin in dovzetnost javnosti za njihovo varstvo,
- doseči aktivno vključevanje širše javnosti, nevladnih organizacij, upravljalcev zavarovanih območij, upravljalcev regij in lokalnih skupnosti, predstavnikov javnega ter zasebnega sektorja v ohranjanje dvoživk in netopirjev na obeh straneh meje,
- povečati prepoznavnost območij pomembnih za dvoživke in netopirje (s poudarkom na Krajinskem parku Goričko ter Triglavskem narodnem parku).

Projekt delno financira Evropska unija (Evropski sklad za regionalni razvoj) v okviru programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006.

Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko

CENTER ZA KARTOGRAFIJO FAVNE IN FLORE

- Splošno
- Nižinski urh
- Hribski urh
- Oznaka vrst
- Življenjski prostor
- Selitve
- Hrana
- Plenilci
- Obramba
- Aktivnost
- Rozvoj
- Ogroženost
- Viri

© CKFF, 2005-2007

Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran
Program INTERREG IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006

Oznaka vrst

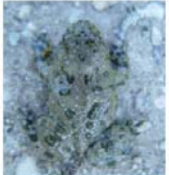
Telesna velikost odraslih osebkov pri nobeni od vrst ne presega 55 mm. Najočitnejša značilnost zunanje morfologije urhov je rumeno, oranžno ali rdeče črn do kovinsko siv lisast vzorec na trebušni strani telesa. Ta je individualno specifičen in se dokončno izoblikuje v dveh mesecih po preobrazbi. Spodnja stran je pri nižinskem urhu črna - oranžna, pri hribskem pa črna - rumena. Oranžne lise nižinskega urha so majhne in ločene, rumene lise hribskega urha pa velike in povezane. Nižinski urh ima na črni podlagi tudi bele pikice. Križanci imajo prvi prst sprednjih in zadnjih okončin rumen, s črnim prstanom.

Hrbtina stran je pri obeh urhah precej podobna, a se spreminja glede na okolico in je lahko črna, rjava, siva, zelenkasta ali oker. **Nižinski urh** je vitkejši od hribskega urha. Dorzalna stran je pogosto temno lisasta, vedno pa je prisoten po en usločen žlezni kompleks na vsaki strani stiliža. Pri nekaterih osebkih poteka vzdolž sredine hrbtna zelena črta.

Glava in trup sta sploščena, sprednji rob glave je topo zaokrožen. Zenica je srčasta, s konico usmerjeno proti spodnjemu robu očesa. Bobnič na zunaj ni opazen. Parotidnih (zaušesnih) žlez ni, je pa celotna dorzalna stran posejana s številnimi kožnimi strupnimi žlezami, ki izločajo sekret skozi odprtine na majhnih bradavicah z več črnimi trni. Te se končajo s trnčkom in so pri **hribskem urhu** bolj izrazite, zato je na otip bolj hrpav.

Primerjava zenic, zaušesnih žlez in bobniča. Urhi nimajo niti zunanjšega bobniča niti zaušesnih žlez. Krastače imajo izrazite zaušesne žleze in kornajda viden zunanji bobnič, prave žabe pa zaušesnih žlez nimajo imajo pa izrazit zunanji bobnič.

Hrbtina stran - nižinski in hribski urh

Uvrstitev v eno od obeh taksonomskih skupin je možna v prvi vrsti na osnovi obarvanosti prvega prsta in dlani sprednjih in zadnjih okončin ter povezave svetle lise na medenici z liso na stegnu (Slika spodaj, A). Skupini se razlikujeta tudi po mediani spojenosti stegenskih oz. medeničnih lis (Slika spodaj, B) in povezavi slednjih z lisami na trebuhu (Slika spodaj, C). Prisotnost ali odsotnost povezav ostalih parov lis

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://www.biportal.si/#

[CKFF] Center za kar... Index BioPortal www.biportal.si - Ka... Shape za takson in m... Iskanje po ?tevilki lok... Vreme in podnebje - ... Pro-Vreme.net - 7-dn... Najdi.si bioportal.si / NOVICE

www.biportal.si - Kartni Stroj

Tiskaj O podatkih Pomoč

Plasti Iskanje Risanje Pogledi

Sloji

- Območja kartiranih HT
 - Mestna občina Ljubljana
 - Kraški rob
 - Kraški rob FFH
- Območja Natura 2000
 - pSCI
 - SPA
- Naravne vrednote
 - Sloji CKFF
 - Lokalitete v zbirki CKFF
 - S fotografijami
 - Brez fotografij
 - Črne točke za dvoživke
- Kali
 - S fotografijami
 - Brez fotografij
- Kormorani
- Mlake na Goričkem
 - S fotografijami
 - Brez fotografij
- Zbičke PMS
 - Metulji PMS
- LJU Herbarij LJU
 - Herbarij LJU
- Upravno teritorialni sloji in mreže

BioPortalov Kartni Stroj

Dobrodošel anonymous - VSTAV

Povpraševanje

Lokalitete v zbirki CKFF

Id	Število podatkov	Število taksonov	Število virov
693	23	21	9
10077	2	2	1
10082	7	6	0
10083	9	7	0
10093	1	1	0
10094	1	1	0
10104	5	5	0
10105	30	14	0
10106	19	17	0
10107	9	6	0
10108	34	13	0
10565	1	1	0
13792	14	13	1
29150	70	30	3
29187	21	19	0
29232	2	2	1
29233	17	14	1
29679	24	22	0
29680	2	2	0
34952	1	1	0

Mlake na Goričkem

Id	Točna lokaliteta	Več
10082	Ograjena betonska požarna mlaka 300 m J od zaselka Bejkovi	»»
10083	Mlaka 400 m SV od zaselka Bejkovi	»»
10094	Betonska ograjena požarna mlaka Z od gasilskega doma v Peskovcih	»»
10104	Mlaka 500 m Z od Peskovcev, 50 m S od ceste Gornji Petrovci-Šalovci (l. 2004: ni več)	»»
10105	Mlaka 500 m Z od Peskovcev, 70 m S od ceste Gornji Petrovci-Šalovci	»»
10106	Mlaka 200 m V od zaselka Špomi	»»
10107	Mlaka v vrbovju J od ceste v zaselku Bejkova	»»
10108	Mlaka V od ceste v zaselku Bejkova	»»
29150	Nadomestni biotop za dvoživke 700 m Z od fazanerije v Peskovcih	»»
29187	Mlaka v zapuščeni ogradi 600 m v od fazanerije	»»

Zbliži rezultate

http://www.ckff.si - BioPortal - Mozilla Firefox

Mlaka 500 m Z od Peskovcev, 70 m S od ceste Gornji Petrovci-Šalovci

Datum: 22.06.2005
Kraj: Gornji Petrovci
Najbližji kraj: Peskovci

Ostale slike: 1 2 3 4 5 6

Foto: Maja Cipot

Ostale slike: 1 2 3 4 5 6

Done

Danke!
Hvala za pozornost!
Grazie!
Thank you!